

1. การเตรียมดินสำหรับหวานข้าวแห้ง ก่อนฝนตกครั้งแรก ให้ใช้ปุ๋ยน้ำ พ.ด. 2 ฉีดพ่นทั่วนาข้าว ก่อนไถดำลึกประมาณ 15 -18 ซม. พลิกกลับดินตากไว้ เพื่อให้ดินชั้นล่างได้รับออกซิเจนจากอากาศ และเป็นการทำลายวัชพืช เชื้อโรคพืชและไข่หรือตัวอ่อนของแมลงบางชนิด ทิ้งไว้ 1 – 2 อาทิตย์ แล้วจึงไถแปร 1 -2 ครั้ง เพื่อกำจัดวัชพืชที่ขึ้นมาใหม่ และย่อยดินให้มีขนาดเล็ก ลง หวานเมล็ดข้าวแห้งแล้วคราดกลบ

2. (หวานคราดกลบ)

การเตรียมดินสำหรับหวานข้าวแห้งที่ดีที่สุด จะต้องมีการเตรียมดินที่ดี ต้องมีเวลาเพียงพอ ก่อนฝนตก เพื่อทำการไถแปรและคราดจนกระทั่งดินแตกเป็นก้อนเล็กพอเหมาะที่จะคราดกลบเมล็ดได้สะดวก เมื่อหวานเมล็ดแล้วก็คราดกลบเป็นการป้องกันความเสียหายจาก นก – หนู เมล็ดที่ใช้หวานประมาณไร่ละ 15 กก.

3. หวานน้ำตม

การปลูกข้าวด้วยวิธีนี้ให้ได้ผลดีต้องปรับพื้นที่นาให้สม่ำเสมอ และสามารถคุมระดับน้ำได้ เริ่มด้วยการเตรียมเมล็ดพันธุ์ที่จะใช้หวาน โดยแช่เมล็ดในน้ำนาน 12 ชั่วโมง (ตอนแช่ให้ใช้ ปุ๋ยน้ำ พ.ด. 2 ลงแช่ด้วย) จะทำให้เมล็ดข้าวสมบูรณ์ไม่มีโรค หุ้มประมาณ 24 – 36 ชั่วโมง จึงจะได้ตุ่มตามีรากยาว 1 – 2 มม. นำไปหวานในแปลงนาที่เตรียมดินไว้ ถ้าดินที่เตรียมไว้ดี ที่เทือกอ่อนนุ่มพอเหมาะ ราบเรียบสม่ำเสมอ ให้ใช้พันธุ์ข้าวเพียง 7 – 15 กก. / ไร่ ก็เพียงพอ ที่จะทำให้ได้ผลผลิตสูง แต่ถ้าดินที่เตรียมไว้ไม่ดี ปรับไม่เรียบ มีน้ำขังต้องใช้เมล็ดมากขึ้น เป็น 15 – 20 กก. / ไร่

การให้น้ำ

ระดับน้ำมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของต้นข้าว เช่น ในระยะกล้าหรือช่วง 20 -30 วัน หลังข้าวงอกระยะแตกกอ ถ้าระดับน้ำสูงมากจะทำให้ลำต้นสูงชะลูดเพื่อหนีน้ำ

จึงทำให้ลำต้นอ่อนล้าง่ายแตกกอน้อย ในระยะนี้ควรรักษาระดับน้ำให้อยู่ที่ประมาณ 5 ซม. ก็พอ ถ้าข้าวขาดน้ำในระยะนี้ จะทำให้ต้นข้าวแคระแกร็น แตกกอน้อย และยังทำให้มีวัชพืชมากด้วย

ในระยะต่อมาเมื่อข้าวตั้งท้องจนถึงสร้างเมล็ด (ประมาณ 15 วัน ก่อนข้าวออกดอก ถึง 15 วัน หลังออกดอก)

ถ้าข้าวขาดน้ำจะทำให้เมล็ดลีบและผลผลิตลดลงมาก ควรรักษาระดับน้ำไว้ประมาณ 5 – 10 ซม. หรือไม่ควรเกิน 15 ซม.

การใส่ปุ๋ย

1. ปุ๋ยเคมี การใส่ปุ๋ยเคมีในนาข้าว ต้องใส่ให้ถูกชนิด อัตราและเวลา จึงจะได้ผลผลิตข้าวสูง
แบ่งใส่ปุ๋ยเคมี 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1 – นาหว่านให้ใส่หลังจากข้าวงอก 20 – 30 วัน โดยใช้สูตรปุ๋ยตามลักษณะเนื้อดินและพันธุ์ข้าว

ดินเหนียว – ใช้สูตรปุ๋ย 16 – 20 – 0 อัตรา 20 – 25 กก / ไร่ แต่ถ้าเกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด + เคมี โดยใช้อินทรีย์ 15 กก + เคมี 5 กก / ไร่ สำหรับพันธุ์ข้าวไวต่อช่วงแสง (ข้าวต้นสูงปลูกได้เฉพาะฤดูฝน) อัตราใช้ 25 – 35 กก / ไร่
ข้าวไม่ไวต่อแสง (ข้าวต้นเตี้ยปลูกได้ตลอดปี)

ดินทราย – ใช้ปุ๋ยสูตร 16 – 16 – 8 อัตรา 20 – 25 กก / ไร่

ครั้งที่ 2 - ใส่ระยะส่งรวงหรือประมาณ 25 – 30 วัน ก่อนข้าวออกดอกโดยใช้อัตราตามลักษณะพันธุ์ข้าว คือ

ไวต่อช่วงแสง – ใช้ยูเรีย 46 – 0 – 0 อัตรา 5 – 10 กก/ไร่ หรือแอมโมเนียซัลเฟต (21 – 0 – 0) 10 – 20 กก/ไร่ ถ้าใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 6 กก. + ยูเรีย 4 กก.

ไม่ไวต่อช่วงแสง - ใช้ยูเรีย อัตรา 10 – 15 กก/ไร่ หรือ (21 – 0 – 0) อัตรา 20 – 30 กก/ไร่
ปุ๋ยอินทรีย์มีประโยชน์ต่อดิน

ปุ๋ยอินทรีย์ คือ อินทรีย์วัตถุในดินมีประโยชน์หลายประการ แต่ที่สำคัญคือ อินทรีย์วัตถุเมื่อย่อยสลายตัวจะปลดปล่อยธาตุอาหารให้กับพืชและเป็นตัวจับยึดธาตุอาหารจากปุ๋ยเคมีที่ใส่ลงไปดินไม่ให้สูญเสียรวดเร็วเกินไป แต่เนื่องจากอินทรีย์วัตถุจะค่อยๆ ลดลง เมื่อปลูกข้าวไปนานๆ ดังนั้นควรใส่อินทรีย์วัตถุเพื่อเติมลงในดิน